

DECIZIE

08 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de Ivan Țugui

în pricina civilă la cererea introductivă a Societății pe Acțiuni „Moldagrotehnica” cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de Societatea pe Acțiuni „Orhagroservice”

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2015 prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată a creditorului Ivan Țugui împotriva Societății pe Acțiuni „Orhagroservice” cu privire la confirmarea creanței în sumă de 901804,14 lei, dat fiind faptul că instanța nu este competentă să judece pricina

constată:

La 16 august 2007, SA „Moldagrotehnica” a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de SA Orhagroservice”.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2007 a fost intentată procedura de insolvabilitate față de SA „Orhagroservice”.

La 21 iunie 2013, în cadrul procesului de insolvabilitate al debitorului SA „Orhagroservice”, Ivan Țugui având calitatea de creditor, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Orhagroservice” cu privire la confirmarea creanței în mărime de 901804, 14 lei.

În motivarea acțiunii a invocat că activând în funcția de administrator al SA „Moldagrotehnica” până în luna noiembrie 2007, a achitat o parte din datorii, suportând un șir de cheltuieli legate de activitatea întreprinderii, cheltuieli pe care urma să le suporte întreprinderea.

Susține că a achitat, parțial, creditul primit de SA „Moldagrotehnica”, dobânzile și comisionul aferente în sumă totală de 559748,77 lei, energia electrică consumată de întreprindere în sumă de 5229,5 lei, convorbirile telefonice pe numărul „Orange”, înregistrat după întreprindere, în sumă de 1466,12 lei, precum și convorbirile telefonice în interesul întreprinderii, efectuate de la telefonul instalat la domiciliul lui, în sumă totală de 2636 lei.

Afirmă că a achitat pentru publicitate în interesul debitorului în ziarele „Plaiul Orheian” și makler, în sumă de 628,5 lei.

Remarcă că a suportat cheltuieli în legătura cu procurarea buteliilor de oxigen în sumă totală de 59032 lei, achitarea primelor de asigurare medicală în sumă totală de 3186 lei, achitarea diferitor impozite în sumă de 2387 lei.

Menționează că personal, a depus pe contul bancar al întreprinderii 100000 lei, iar în casa întreprinderii – 161032 lei, sume care constituie împrumuturi pentru întreprindere.

Mai indică că a achitat și datoria întreprinderii față de SRL „Autobarprim” în sumă de 3420,65 lei, precum și plata pentru perfectarea extrasului din registru în sumă de 63 lei.

La fel, a achitat la Inspectoratul Fiscal plata pentru procurarea facturilor fiscale de către SA „Orhagroservice” în mărime de 89,60 lei, serviciile xerox în interesul întreprinderii în sumă de 20 lei, procurarea panglicii pentru tapare în sumă de 24 lei.

Susține că luând în considerație cele relatate, a împrumutat SA „Orhagroservice” și a achitat cheltuieli în interesul acesteia în sumă totală de 901804,14 lei.

Mai notează că a înaintat o cerere de validare a creanțelor, care a fost contestată de administratorul insolabilității, fiind admisă contestația din motivul existenței unui litigiu de drept.

Invocă prevederile art. 144 alin. (4) al Legii insolabilității, care statuează că dacă la examinarea contestației se constată existența unui litigiu de drept, instanța de insolabilitate admite contestația printr-o încheiere motivată, care poate fi atacată cu recurs de către creditorul a cărei creanță nu a fost validată. În acest caz, creanța se radiază din tabel, iar creditorul a cărei creanță nu a fost validată este în drept să intenteze proces separat de confirmare a creanței sau de preluare a procesului pendinte.

Iar potrivit art. 5 alin. (2) al Legii menționate, instanța de insolabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă.

Afirmă că la 01 noiembrie 2012, a adresat administratorului SA „Orhagroservice” o petiție prin care a solicitat restituirea sumei. Petiția a fost recepționată de administrator la 05 noiembrie 2012, însă, fără nici un rezultat.

Menționează că potrivit art. 513 alin. (1) Cod civil, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință și diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

Invocă și prevederile art. 575 alin. (1) Cod civil, care statuează că în cazul în care termenul de executare a obligației nu este determinat și nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricând executarea ei, iar debitorul este îndreptățit să o execute oricând. Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul cererii creditorului.

Mai indică și conținutul art. 272 alin. (2) și (3) Cod civil, care stipulează că dacă legea prevede altfel, prescripția începe să curgă de la data când obligația devine exigibilă, iar în cazul obligației de a nu face, de la data încălcării acesteia. În cazul în care dreptul subiectiv este afectat de un termen suspensiv sau de o condiție suspensivă, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data împlinirii termenului ori a realizării condiției. În raporturile juridice în care nu este stipulat termenul executării obligației sau în care executarea poate fi cerută oricând, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data când debitorul trebuie să execute obligația.

Reieșind din cele menționate, afirmă că obligația SA „Orhagroservice” de a-i restitui banii a devenit exigibilă și trebuia executată după expirarea termenului de 7 zile de la recepționarea notificării, adică la 12 noiembrie 2012, zi din care a început să curgă termenul de prescripție extinctivă, prin urmare, ne fiind omis termenul de prescripție.

Remarcă că este invalid, nu lucrează și primește o pensie de invaliditate în mărime de 482 lei, care este unica lui sursă de existență.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 272 alin. (2) și (3), 513, 514, 575 alin. (1) Cod civil, art. 2, alin. (2) și 144 al Legii insolvenței, art. 85 alin. (4), 166, 167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, confirmarea creanței chirografare de rangul 5 în sumă de 901804,14 lei, precum și scutirea parțială de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2015, a fost restituită cererea de chemare în judecată a creditorului Ivan Țugui împotriva SA „Orhagroservice” cu privire la confirmarea creanței în sumă de 901804,14 lei, deoarece instanța nu este competentă să judece pricina.

La 04 martie 2015, Ivan Țugui a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2015, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate, cu trimiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru judecarea în fond a cererii de confirmare a creanțelor, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Susține că în motivarea soluției, instanța de insolvență a invocat că o cerere similară a fost depusă, însă nu a fost validată din motivul că nu este certă și există un litigiu de drept. A mai invocat că o astfel de cerere a fost depusă la Judecătoria Orhei, însă a fost restituită din motivul neachitării taxei de stat.

Invocă prevederile art. 144 alin. (4) al Legii insolvenței, care statuează că dacă la examinarea contestației se constată existența unui litigiu de drept, instanța de insolvență admite contestația printr-o încheiere motivată, care poate fi atacată cu recurs de către creditorul a cărui creanță nu a fost validată. În acest caz, creanța se radiază din tabel, iar creditorul a cărui creanță nu a fost validată este în drept să intenteze proces separat de confirmare a creanței sau de preluare a procesului pendinte.

În acest context, afirmă că creanța lui nu a fost validată din motiv că nu este certă și că instanța de insolvență a constatat existența unui litigiu de drept, iar unicul mecanism legal de a-și apăra dreptul ce reiese din acea creanță față de

SA „Orhagroservice”, este de a intenta un proces separat cu privire la confirmarea creanței.

Consideră că prin restituirea cererii lui, acest fapt reprezintă un refuz în examinarea ei și o îngrădire a accesului liber la justiție.

Face referire la prevederile art. 5 alin. (2) al Legii menționate, care statuează că instanța de insolvabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolvabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolvabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă.

Subliniază că cererea de confirmare a creanței depuse în conformitate cu art. 144 alin. (4) al Legii insolvabilității, reprezintă o cerere de confirmare a unei creanțe care urmează a fi satisfăcută din contul masei debitoare, a apărut anterior intentării procesului de insolvabilitate și rezultă dintr-un litigiu ce ține de masa debitoare.

Menționează că odată ce administratorul insolvabilității și o parte din creditorii au contestat cererea lui de validare a creanței, invocând existența unui litigiu de drept, ulterior a depus o cerere de confirmare a creanței, instanța de insolvabilitate urma să examineze cererea într-un proces separat. Consideră că instanța de insolvabilitate se sustrage de la exercitarea atribuțiilor sale.

Mai notează că instanța de insolvabilitate nu a judecat cererea într-un proces separat, ci în cadrul ședinței în care s-au examinat mai multe chestiuni, asupra cărora instanța s-a pronunțat prin încheieri separate.

Relatează că deși, anterior a depus cerere în instanța de drept comun, nu constituie temei de restituire a cererii de instanța de insolvabilitate, menționând că cererea lui a fost scoasă de pe rol de către instanța de drept comun.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele cauzei rezultă că copia încheierii contestate cu recurs a fost recepționată de recurent la 02 martie 2015, fapt confirmat prin recipisă (f. d. 182).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 04 martie 2015, în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă actele cauzei la 21 iunie 2013, în cadrul procesului de insolvabilitate al debitorului SA „Orhagroservice”, Ivan Țugui având calitatea de creditor, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Orhagroservice” cu privire la confirmarea creanței în mărime de 901804, 14 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2015 cererea menționată a fost restituită, dat fiind faptul că instanța nu este competentă să judece pricina.

Instanța de apel și-a fundamentat concluzia în baza prevederilor art. 170 alin. (1), lit. b) CPC, care statuează că judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă instanța nu este competentă să judece pricina.

Instanța de recurs relevă ca justificată concluzia instanței de apel cu privire la restituirea cererii de chemare în judecată a creditorului Ivan Țugui împotriva SA „Orhagroservice” cu privire la confirmarea creanței în sumă de 901804,14 lei.

În susținerea acestei opinii se va reține că instanța de apel în mod corect, făcând referire la prevederile art. 144 alin. (4) din Legea insolvenței, care stipulează că dacă la examinarea contestației se constată existența unui litigiu de drept, instanța de insolvență admite contestația printr-o încheiere motivată, care poate fi atacată cu recurs de către creditorul a cărei creanță nu a fost validată. În acest caz, creanța se radiază din tabel, iar creditorul a cărei creanță nu a fost validată este în drept să intenteze proces separat de confirmare a creanței sau de preluare a procesului pendinte, creanțele față de care au fost admise contestațiile se iau în calcul la elaborarea planului de distribuție intermediară prin rezervarea lor din masa debitoare, în condițiile stabilite la art. 152, a constatat că litigiul dat nu ține de competența instanței de insolvență.

Or, cererea depusă de către Ivan Țugui vizează un litigiu de drept, ce ține de competența instanței de drept comun, iar potrivit practicii relevante în domeniul insolvenței, alte litigii de drept, fie ca rezultat al admiterii contestațiilor împotriva creanțelor ca rezultat al existenței unui litigiu de drept cu radierea creanței din tabelul definitiv (art. 144 din Legea insolvenței), fie litigii apărute după intentarea procesului de insolvență sau în alte cazuri, cu excepția celor stabilite expres în art. 5 din Legea insolvenței, se judecă de alte instanțe de judecată, potrivit competenței.

Mai cu seamă la caz se va reține, că însuși recurentul Ivan Țugui a confirmat că anterior s-a adresat în Judecătoria Orhei cu o cerere similară de chemare în judecată cu privire la confirmarea creanței, care, însă, a fost restituită pe motivul neachitării taxei de stat.

În această ordine de idei se constată că lipsit de suport legal argumentul recurentului precum că instanța de insolvență urma să judece cererea de confirmare a creanței într-un proces separat.

Distinct de cele relatate, instanța de recurs mai evidențiază că legalitatea încheierii contestate se confirmă și prin faptul că anterior, Ivan Țugui s-a adresat deja în instanța de insolvență cu o cerere similară cu privire la validarea creanțelor, care a fost însă contestată de către administratorul insolvenței al SA „Orhagroservice”, pe motiv că aceasta nu este certă, ca urmare, existând un litigiu de drept. Contestația a fost admisă prin încheierea Curții de Apel Economice din 01 noiembrie 2011, rămasă irevocabilă.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de insolvență este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de insolabilitate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de Ivan Țugui.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2015 în pricina civilă la cererea introductivă a Societății pe Acțiuni „Moldagrotehnica” cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea pe Acțiuni „Orhagroservice”

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Maria Ghervas